

LIETUVOS MOKSLEIVIŲ SĄJUNGA

GEGUŽĖS MĖNESIO LMS VADOVŲ KLUBŲ APIBENDRINIMAS

2020 m. birželis

VADOVŲ KLUBŲ APIBENDRINIMAS – Lietuvos moksleivių sąjungos Jaunimo politikos koordinatorių rengiamas leidinys, skirtas informuoti moksleivius bei visuomenę apie kasmėnesiniuose, 36-ose savivaldybėse vykstančiuose organizacijos vienijamų moksleivių susitikimuose – Vadovų klubuose – vykusių diskusijų metu prieitas išvadas.

Leidiniu LMS siekia užtikrinti Vadovų klubuose aptariamų klausimų aktualumo tęstinumą bei pateikti grįžtamąjį ryšį Vadovų klubų dalyviams. Kad grįžtamasis ryšis būtų tikrai kokybiškas, dalyvius raginame laisva forma aptarti šį dokumentą su jų atstovaujama mokyklų bendruomenėmis. Tikimės, kad galimybė susipažinti su apibendrintais LMS vienijamų moksleivių atstovų atsakymais padės moksleiviams susidaryti tvirtesnę nuomonę švietimui svarbiais klausimais, skatins organizuoti diskusijas mokyklose bei leis geriau suprasti kiekvieno Vadovų klubo dalyvio indėlio svarbą.

Šiame leidinyje apibendrinamos tik tos temos, dėl kurių Vadovų klubų dalyviai sulaukė klausimų aptariamo mėnesio Nacionalinių temų pristatyme.

TEMOS

1. Inicijatyva „Studentai – moksleiviams, moksleiviai – studentams (SMMS)“
2. Tyrimas dėl ugdymo(si) proceso, šį organizuojant nuotoliniu būdu, kokybės bei įtakos pasiruošimui brandos egzaminams.

**MOKSLO ŠAKNYS
KARČIOS, O VAISIAI
NEPRINOKĖ?**

3. Mokslo metų organizavimas lengvėjant karantino sąlygoms.
4. LMS metinė programa „Ž. E. M. E.“.

1. Inicijatyva „Studentai – moksleiviams, moksleiviai – studentams (SMMS)“

Per mėnesį nuo moksleiviams pagalbą ir konsultacijas teikiančios iniciatyvos „Studentai – moksleiviams, moksleiviai – studentams“ pradžios į veiklas įsitraukus apie 400 dalyvių atstovų klausėme, ar jų atstovaujami moksleiviai įsitraukia į SMMS veiklą bei kaip ją būtų galima tobulinti.

Didžioji dalis atstovų teigė, kad nors, jų nuomone, tokios **iniciatyvos kaip SMMS tikrai reikalingos**, dabartinė seminarų temų pasiūla **moksleivių nesudomino ir pasirodė neaktuali**, iš atstovaujamų mokyklų iniciatyvoje aktyviai dalyvauja vos keletas. Dalyviai samprotavo, kad moksleivių neįsitraukimą galima paaiškinti tuo, kad prasidėjus karantinui mokiniai galėjo laisviau teirautis informacijos pas savo mokytojus. Vis dėlto, tikroji priežastis, jų nuomone – **nepakankamas viešinimas**. Pastebėta, kad **žinia apie tokias iniciatyvas turėtų būti skleidžiama mokyklos administracijos bei mokytojų, nes apie programą sužinojo tik iš LMS**. Taip pat išreikšta nuomonė, kad iniciatyva tiek savo tematika, tiek dėl artėjančių egzaminų naudingesnė vyresnių klasių moksleiviams, tačiau daugumai jų ir taip pakanka mokykloje gaunamos informacijos.

Asmeniškai iniciatyvoje dalyvaujantys atstovai teigė, kad **SMMS seminaruose, mokymuose turinys būna aiškus, informacijos netrūksta**, tačiau pripažino, kad moksleivius, turinčius iš pradžių jungtis į didžiąją dalį dienos trunkančias pamokas, o vėliau į seminarą, tai tikrai gali varginti. Be to, anot kai kurių per vieną dieną įvyksta per daug virtualių seminarų, o jų laikai sutampa, todėl visada turi rinktis vieną. Tačiau bendrai, **dalyvaujantys veiklose teigia jaučiantys tobulėjimą**.

Taigi, **SMMS gana kokybiškai atlieka savo funkciją**, tačiau galėtų pritraukti dar daugiau moksleivių, jei seminarų laikai nesidubliuotų ir, svarbiausia, jei būtų aktyviau ir aiškiau

LIETUVOS MOKSLEIVIŲ SĄJUNGA

viešinama (ypač pasitelkiant mokyklas), o tai, ko gero, pamoka verta išmokti visiems, ruošiantiems panašaus pobūdžio iniciatyvas. LMS taip pat įsidėmėjo šią pamoką ir stengsis ją pritaikyti savo bei partnerių vykdomose veiklose.

2. Tyrimas dėl ugdymo(si) proceso, šį organizuojant nuotoliniu būdu, kokybės bei įtakos pasiruošimui brandos egzaminams

Balandžio mėnesį LMS tirta ugdymo(si) proceso, šį organizuojant nuotoliniu būdu, kokybę ir įtaka pasiruošimui brandos egzaminų procesui. Į tyrimą įsitraukė beveik visos LMS vienijamos mokinių savivaldos. Pateikti rezultatai parodė, kad **apklausas dėl nuotolinio mokymo(si) vykdė apie 40% mokinių savivaldų. Apie 20% mokinių savivaldų ėmėsi daryti pokytį savo mokyklose, pateikdami apklausos rezultatus administracijai ir prisidedami prie ugdymo(si) proceso gerinimo.** Gegužę Vadovų klubų dalyvių klausėme, ar jų savivaldos buvo informuotos apie tyrimo vykdymą bei ar po savivaldų vykdytų apklausų mokykloje buvo pasiektas pokytis dėl nuotolinio mokymo(si).

Tyrimo išvadose nurodyta, kad pusė apklausas vykdžiusių savivaldų ėmėsi daryti pokytį savo mokyklose. Panašu, kad joms tai pavyko – išnaginėjus Vadovų klubų protokolus pastebėjome, kad **maždaug pusė dalyvavusių atstovų teigė, jog pokytis mokyklose iš tiesų įvyko.** Tiesa, ne visose mokyklose pokyčio priežastis buvo vykdytos apklausos: kai kur jos nepadarė didesnės įtakos, o keliose mokyklose, kuriose moksleiviai apklausų nevykdė, **teigiamą pokytį pasiekė tiesiog bendraudami su mokytojais.**

Labai džiaugiamės, kad **LMS inicijuotos apklausos visų jas vykdžiusių yra vertinamos ypatingai gerai**. Absoliuti dauguma moksleivius apklaususių ir rezultatus mokyklos administracijai pateikusių savivaldų teigė, kad **mokytojai išklausė jų nuomonę, nuotolinės pamokos pradėtos vesti bei medžiaga pradėta pateikti vienoje, mokyklos bendruomenei patogiausioje platformoje, suvienodintas tiesioginių ir savarankiškų pamokų kiekis, buvo pakeisti tvarkaraščiai**, kas pagerino nuotolinį mokymąsi, darbo metodiką. Bendrai, atstovai teigė, kad apklausų rezultatai ir pasekmės matosi – **pagrindinis įrodymas yra krūvio sumažėjimas**. Kaip pastebėjo atstovas(-ė) iš **Jonavos**, *„Nuomonės rinkimas yra puikus būdas sužinoti esamą situaciją ne tik iš savo perspektyvos, tad apklausos pravartu. Į visus skundus, patarimus ar pastebėjimus yra atsižvelgiama ar mažų mažiausia jie aptariami mokyklos administracijoje, svarbiausia mokiniams netylėti ir sakyti pastebėjus trūkumus ar klaidas.“*

Reikia pripažinti, kad **apklausos nebuvo vienintelis veiksnys, prisidėjęs prie nuotolinio mokymo(si) mokyklose gerinimo**. Kaip pastebėta **Kuršėnų MSIC** Vadovų klubo protokole, *„Visos mokyklos išskiria tai, jog didelę įtaką turėjo paprastas pripratimas prie darbo sąlygų, mokytojai apsirato dirbti nuotoliniu būdu.“* Taigi, didelėje dalyje mokyklų vyko savaiminis pokytis po mažų priprantant prie neįprastų darbo sąlygų: mokytojai įgyja daugiau patirties dirbdami su jiems naujomis technologijomis, **mokiniai pratinasi prie mokymosi sistemos, kurioje tenka ilgiau sėdėti prie kompiuterio ekrano (visai kaip universitete)**. Tačiau vykdytos apklausos ir apskritai aktyvus mokinių savivaldų įsitraukimas tikrai prisidėjo prie greitesnio ir efektyvesnio nuotolinio darbo problemų išsprendimo, o tuo, be abejonės, moksleiviams verta didžiulis. Kokybiškos MS ir administracijos sąveikos naudą puikiai apibūdino **Šiaulių Juliaus Janonio gimnazijos atstovas**: *„Mūsų mokyklos administracija puikiai atsižvelgė į mūsų mokinių savivaldos patarimus, pastabas. Turime tik pagrindines pamokas vaizdo skambučiais, tai mažina laiką prie elektroninių įrenginių, sumažėjo krūvis. Džiaugiuosi administracijos ir mūsų bendradarbiavimu.“*

Džiaugiamės ir mes mokinių savivaldų sėkme gerinant mokymo(si) kokybę šiomis beprecedentėmis sąlygomis. **Tai ilgą laiką išliks aktyvios, mokinius atstovauti ir su mokyklos administracija bendradarbiauti pasiryžusios mokinių savivaldos galimybių daryti tikrą pokytį pavyzdžiu.**

3. Mokslo metų organizavimas lengvėjant karantino sąlygoms

Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai (ŠMSM) paskelbus rekomendacijas mokykloms dėl ugdymo(si) proceso organizavimo 2020 m. birželio mėnesį, bei ministrui paskelbus, kad **ugdymo procesas neturėtų baigtis anksčiau negu birželio 1 d., bet, jei per visus mokslo metus ugdymas buvo intensyvinamas ir programa yra baigta iki birželio 1 d., mokyklos vadovas kartu su bendruomene gali nuspręsti ugdymą baigti**, atstovų klausėme kokia jų nuomonė apie grįžimą į kontaktinį mokymą(si) mokyklose, ar mokyklos informuoja kaip planuoja tęsti mokymosi procesą, bei kaip organizuos konsultacijas abiturientams.

Beveik visi gegužės Vadovų klubų dalyviai **pasisakė prieš grįžimą į kontaktinį mokymą(si) birželio mėnesį**. Daugumos nuomone, į mokyklas **sugrįžti turėtų nebent mokiniai turintys neatsiskaitytų darbų ar neigiamų pažymių bei abiturientai**. Grįžus į mokyklas būtų vėl sugriautas moksleivių bei mokytojų režimas, kuris įsivyravo per paskutinius du darbo mėnesius, problemų sukeltų būtinybė atsižvelgti į higienos reikalavimus. Anot daugumos atstovų, visam tam apskritai nebūtų tikslo, nes visa programa daugiau mažiau jau išeita. Grįžti į mokyklas neapsimokėtų ir dėl vis dar pavojingų sveikatai sąlygų, aukštos temperatūros.

Kone visos mokinių savivaldos bent dalinai **informuotos dėl mokslo metų trukmės** bei konsultacijų sąlygų jų mokyklose. **Kai kuriose mokyklose, kaip ir siūlyta atstovų, į kontaktinį mokymą(si) sugrįš turintys mažus vidurkius arba išvis nedalyvavę nuotoliniame ugdyme**. Beveik visur konsultacijos vyksta nuotoliniu būdu, tačiau nuo birželio mažoms grupelėms planuojama ir galimybė konsultotis gyvai, ypač abiturientams.

4. LMS metinė programa „Ž. E. M. E.“

Programos „Ž. E. M. E.“ gegužės mėnesio tema – tvarumas. Atstovų klausėme, ar, jų nuomone, jų mokyklos yra tvarios bei kokiais būdais mokinių savivaldos tvarumą mokyklose inicijuoja ir palaiko. Gegužė – paskutinis šios metinės programos mėnuo, tad dalyviai sulaukė klausimo ir dėl jos sėkmės bei teiravomės ką buvo galima atlikti geriau.

Kiek daugiau nei pusė atstovų iš visų gegužės vadovų klubų **teigė manantys, kad jų mokyklos tvarios**. Dažniausiai nurodomi kriterijai – **mokykloje vykdomas rūšiavimas (tiek buitinių atliekų, tiek taros), popieriaus taupymas, šventinių dekoracijų daugkartinis naudojimas**. Taip pat didelę reikšmę kai kurių atstovų akyse turi tai, ar apie tvarumą ir su juo susijusias temas **kalbama pamokų metu, ar rengiami šioms temoms skirti renginiai** – kai kuriose mokyklose tai tikrai vyksta, dažnai būtent dėl „Ž.E.M.E.“ suteiktos motyvacijos. Be to, yra mokyklų papildomai, dažnai ir visai netradiciškai puoselėjančių arba skatinančių tvarumą: **Kauno Jurgio Dobkevičiaus progimnazijoje** tiek gyvai, tiek nuotoliniu būdu veikia gamtosaugininkų būrelis, informuojantis mokinius ir rengiantis konferencijas tvarumo temomis, **Kauno KTU Inžinerijos licėjuje** šiais metais visi inžinerijos projektai turėjo būti atliekami iš perdirbtų medžiagų, **Molėtų rajono Jonišio mokyklos - daugiafunkcinio centro** - mokinių savivalda savo iniciatyva surengė paskaitą apie gamtos apsaugą, o **Utenos rajono Užpalių gimnazija** turi būrelį, skirtą mokytis panaudoti nebereikalingus daiktus dar kartą.

Deja, bet **ne visi atstovai galėjo pasigirti panašiu tvarumo skatinimu savo mokyklose**. Ne retas pasisakė, kad mokykloje labai trūksta ekologijos propagavimo, į tai nėra žiūrima rimtai. Nors koridoriuose stovi rūšiavimo konteineriai, jie nėra pastatyti matomose vietose, apie jų įmontavimą kartais nepranešama net mokinių savivaldoms, dažnas moksleivis apie juos sužino tik po kelių mėnesių po jų pastatymo. Džiugu, kad **dalis savivaldų tokiose mokyklose nepasiduoda, rodo iniciatyvą**: organizuojant renginius stengiasi naudoti kuo mažiau žaliavų, derasi su mokytojais, kad testai ar kontroliniai būtų atliekami kompiuteriu o ne ant popieriaus, tariasi su už ugdymą atsakingų asmenimis jog iškeltų problema dėl per didelio sąsiuvinių kiekio pamokose.

Vertindami „Ž.E.M.E.“ programą **dauguma atstovų teigė, jog programa pavyko, o mokyklos padarė tikrą pažangą**. Aktyviausiai įsitraukę teigė įgavę daugiau drąsos rengiant pristatymus, susibendravę su bendramoksliais, pastebėjo, kad **dėl programos veiklų mokykla pasikeitė** – pavyzdžiui, atsirado depozito dėžės. Vis dėlto, tokia sėkmė aplankė ne visus. Keliuose Vadovų klubuose atstovai visuotinai teigė, kad jų mokyklose programa nepasiteisino: pokytis buvo labai nedidelis, į programą įsitraukė nedaug mokinių, pasigesta iniciatyvos iš ambasadorių. Tokių mokyklų buvo ir padaliniuose, kuriuose absoliuti dauguma atstovų programai žėrė vien pagyrimus.

Įdomu, kad kai kuriose mokyklose ambasadoriui padarius mažai įtakos, pasistengė pati mokyklos administracija. Bendrai, tiek patenkinti, tiek mažiau sužavėti programa teigė, jog kažin ar kažką buvo galima daryti kitaip – **jokių esminių nesklandumų su „Ž.E.M.E.“ nebuvo, idėja buvo aiški, koncepcija taip pat pavykusi – tą pripažino ir tie, kurių mokyklose veiklos pasisekė mažiau.**

Galvodami apie kitų metų LMS programą atstovai siūlė **daugiau dėmesio skirti jos viešinimui, informavimui, mokyklų lankymui** – to niekada nebūna per daug. Taip pat, Vadovų klubo metu Kelmės MSIC nariai pasiūlė sukurti anketą moksleiviams nacionaliniu mastu, siekiant išsiaiškinti, kokios programos kitamet jie norėtų. Galbūt taip ir įvyks! Laukite žinių rudenio! ☺

PABAIGAI:

Moksleivių nuomonės atstovavimas Vadovų klubuose yra neįkainojamas resursas Jaunimo politikos koordinatoriams, kurių užduotis bendradarbiaujant su valstybės institucijomis, verslu ir kitomis organizacijomis yra užtikrinti, kad LMS priimti sprendimai taptų realybe.

Tikimės, kad šis Vadovų klubo Apibendrinimas buvo įdomus, atsakė į renginio metu iškilusius klausimus, padėjo geriau suprasti šalies mokyklose vyraujančias situacijas bei jų moksleivių nuomones tam tikromis temomis, įkvėpė permąstyti savo požiūrį, aktyviau dalyvauti Vadovų klubuose ir, svarbiausia, pasidalinti savo išpūdžiais bei pačiu Apibendrinimu su jūsų atstovaujamosiomis moksleivių bendruomenėmis.

KONTAKTAI

Mykolas Kalmatavičius: mykolas@moksleiviai.lt

Jaunimo politikos koordinatorius

Ieva Rinkevičiūtė: ieva@moksleiviai.lt

Programos „Ž.E.M.E.“ koordinatore

Ignas Miškinis: ignasmis@moksleiviai.lt

Jaunimo politikos koordinatorius

Karolina Pralgauskytė: karolina@moksleiviai.lt

Regioninės jaunimo politikos koordinatore